

Bus Riders – en djupdykning inom fotografi

Bus Riders första träff 2014 innefattade en djupdykning inom fotografi. Bus Riders-medlemmen **Nina Gundemark** – samlare, curator och ägare av galleriet 'Swedish Photography' i Berlin gav såväl historiska återblickar, som en tydlig redovisning av vad man bör tänka på vid köp av fotografi.

För att ge medlemmarna en övergripande förståelse av fotokonstens historia, inledde Nina med att visa **de två dyraste fotografierna som någonsin sålts**. Den första – ett fotografi från 1904 med titeln 'Pond Moonlight' av amerikanen Edward Steichen, såldes för 2.9 miljoner dollar år 2006.

Den höga prisbilden beror enligt Nina dels på att det är ett mycket tidigt färgfotografi, dels på att man har kännedom om upplaga (vilket är ovanligt för fotografi från denna tid).

Det andra fotografiet Nina visar har titeln 'Rhein II' och är taget 1999 av den tyska fotografen Andreas Gursky.

'Rhein II' såldes 2011 för 4.3 miljoner dollar, vilket gör verket till det dyraste fotografi som någonsin sålts.

Priset gav snabbt upphov till diskussion och upprörda röster inom branschen påpekade högljutt att det till synes okomplicerade verket omöjligen kunde vara värt så mycket.

Något få känner till är emellertid arbetet bakom bilden. Fotografiet är nämligen en sammansättning av flera fotografier. Bilderna är även hårt redigerade, så till vida att inga detaljer i form av människor, bilar träd finns med, endast himmel, vatten och mark är synligt.

Fotografi som konstform

Nina påpekade att fotografiet som konstform inte har existerat vidare länge, vilket utgör en betydande faktor till varför **ett högt pris för ett fotografiskt verk fortfarande kan provocera**. Hon fortsatte med att säga att konstfoto som föremål för försäljning inte tog sin början förrän i slutet av 1960-talet då performance-artister började dokumentera sina framträdanden. Folk fattade snabbt tycke för bilderna och det uppstod en marknad för fotografier som till en början endast var tänkt som dokumentation.

Värdering av fotografiska verk

Vidare går Nina in på hur värdering av fotografi går till, vilka faktorer som spelar in. Utöver de till synes uppenbara faktorerna som konstnären bakom verket, storlek och kvalitet, understryker Nina **värdet av upplagan**.

Medlemmarna drogs snabbt in i en diskussion om upplagor och värdering. Nummer ett i en upplaga är exempelvis ofta billigare än det sista fotografiet i upplagan (internationell prissättning). När sedan AP:n (Artist's Proof) - de 2-3 fotografier som konstnären vikt för eget bruk men som även dem är möjliga att sälja - utkommer på marknaden brukar priset stiga ytterligare.

Allt detta ställs sedan på sin ända på andrahandsmarknaden där den första bilden i upplagan ofta är mer eftertraktad/betingar ett högre pris, än det sista fotografiet i upplagan. Kontentan är enligt Nina att **ingenting inom fotokonsten är skrivet i sten** – auktionerna lever helt enkelt sitt eget liv. Nina avslutar

med att understryka att prisvariationerna är relativt små och att man givetvis skall köpa fotokonst för att man tycker om det – inte som en investering.

Avlutningsvis visade Nina verket "Kap V" av **Aida Chehrehgosh** – en konstnär som hon ställer ut på sitt galleri i Berlin. Verket är iscensatt och avbildar ett gäng statister i Lill-Jansskogen en tidig vårmorgon. Alla bär masker, vilka är avgjutningar av konstnärens eget ansikte. Fotografiet handlar enligt konstnären själv om hennes personliga inre kamp, orsakad av komplicerade och våldsamma familjeförhållande under uppväxten.

Verket gav upphov till en diskussion som återknöt till ett tema som diskuterats tidigare hos *Bus Riders* – nämligen huruvida förkunskaper om, samt förståelse av, motivet krävs för att kunna uppskatta ett verk. The jury is still out.

